

## Hakemus Laivajärven ampumaradan ympäristöluvan muuttamisen jatkoajasta

MELAYMP 15.04.2025 § 46  
2708/11.01.00.00/2022

Valmistelija

Ympäristötarkastaja Lotta Mattila, puh. 040 770 3239

Tornionseudun Ampujat ry:lle ja Tornion Riistanhoitoyhdistykselle on annettu ympäristölupa 20.11.2007 koskien Laivakankaan ampumaradan toimintaa (liite 1). Luvassa on lupamääräyksiä muun muassa ampumaratatoiminnasta aiheutuvan pilaantumisen ehkäisemiseksi sekä toiminnan tarkkailusta ja raportoinnista.

Ympäristöluvan toteutumisen valvomiseksi ampumaradalla on suoritettu valvontatarkastus 3.11.2022 (liite 2). Tarkastuksella annettiin kaksi tehtävää toimenpidettä, joista toinen oli luotiloukkoon iskeytyvien luotien keräyksen parantaminen sekä uuden ympäristöluvan hakeminen 30.11.2024 mennessä.

Ympäristöluvan muutosasiaan liittyvä tapaaminen pidettiin 27.11.2024 (liite 3). Tapaamisella keskusteltiin Laivakankaan ampumaradan ympäristöluvan päivittämisestä ja siihen liittyvistä seikoista, muun muassa radan melupäästöistä, pohja- ja pintavesien seurannasta, laukausmääristä sekä BAT:in (paras käytettävissä oleva tekniikka) soveltamisesta luvan päivittämisessä. Tapaamisen aikana todettiin, että ympäristöluvan haltijat jättävät Meri-Lapin ympäristölautakunnalle hakemuksen luvan muuttamisen jatkoajasta, ja että hakemuksessa tulee perustella syyt siihen, miksi luvan päivittämistä ei ole tehty vuonna 2022 sovitun mukaisesti, sekä mistä syistä luvan haltijoiden näkemyksen mukaan luvan muuttamisen määräaikaa voisi venyttää.

Tornionseudun Ampujat ry ja Tornion Riistanhoitoyhdistys toimitti hakemuksen ympäristöluvan päivittämisen jatkoajasta 7.2.2025 (liite 4). Jatkoaikaa pyydetään 30.6.2026 asti. Perusteluina esitetään, muun muassa, että ampumaradan toiminta ei ympäristöluvan haltijoiden näkemyksen mukaan olennaisesti poikkea voimassa olevassa ympäristöluvassa kuvatussa toiminnasta, eikä toiminnasta aiheutuva ympäristön pilaantumisen riski ole kohonnut.

Hakemusta on täydennetty 28.3.2025 (liite 5) vuosien 2022, 2023 ja 2024 yhteenvedoilla toiminnan tarkkailusta ja kirjanpidosta. Tämän lisäksi liitteenä on toiminnan yhteenvedot vuosilta 2014-2021 (liite 6).

Liitteet

Liite 1: Ympäristölupa ampumaradalle, Tornionseudun Ampujat ry ja Tornion Riistanhoitoyhdistys (20.11.2007)  
Liite 2: Tarkastuskertomus valvontakäynniltä (3.11.2022)  
Liite 3: Tarkastuskertomus tapaamiselta (27.11.2024)  
Liite 4: Tornionseudun Ampujat ry:n ja Tornion Riistanhoitoyhdistyksen hakemus ympäristöluvan muuttamisen jatkoajasta (7.2.2025)  
Liite 5: Hakemuksen täydennys, vuosien 2022-2024 yhteenvedo toiminnan tarkkailusta ja kirjanpidosta (28.3.2025)  
Liite 6: Yhteenvedot toiminnan tarkkailusta ja kirjanpidosta vuosina 2014-2021

## Asian ratkaisuksi esitetään seuraavaa:

Ympäristöluvan muuttamisen jatkoaikahakemuksessa esitettiin, että ampumaradan toiminta ei hakijan näkemyksen mukaan olennaisesti poikkea voimassa olevassa ympäristöluvassa kuvatusista toiminnoista eikä toiminnasta aiheutuva ympäristön pilaantumisen riski ole kohonnut.

Ampumarata sijaitsee Laivakankaan (1285110) 2-luokan pohjavesialueen välittömässä läheisyydessä. Laivakankaan pohjavesialueen suojelemiseksi on ympäristöluvassa annettu lupamääräys 8: *"Pohjaveden pinnan korkeutta tulee seurata vuosittain samaan aikaan alueella olevasta kaivosta sekä alueen länsipuolella olevasta porakaivosta. Ensimmäisen kerran pohjaveden pinnan korkeus tulee mitata kevään 2008 aikana. Pohjaveden laatua tulee seurata vähintään viiden vuoden välein yhdestä alueella tai sen läheisyydessä olevasta kaivosta. Pohjavedestä on määritettävä vähintään pH sekä lyijy-, arseeni- ja kuparipitoisuudet."*

Vaikka toiminnan ympäristövaikutukset eivät ole toiminnasta aiheutuvan melun osalta muuttuneet, ympäristöluvan mukaista pohjaveden laadun tarkkailua ei ole tehty kirjanpidon perusteella vuosien 2014-2024 aikana. Tästä syystä ei voida varmistua siitä, onko toiminnasta aiheutunut ympäristön pilaantumista.

Ampumaradan ympäristöluvan muuttamisen määräaika voidaan myöntää 30.6.2026 saakka. Ympäristöluvan muutoksen tarpeellisuudesta on annettu perusteluja tarkastuskertomuksissa (3.11.2022, liite 2; 27.11.2024, liite 3). Ympäristöluvan muutoshakemuksessa tulee olla esitettynä ampumaradan todelliset ympäristövaikutukset niin melun kuin maaperä-, pohja- ja pintavesivaikutusten osalta. Näiden seikkojen osalta voidaan luotettavasti arvioida, aiheutuuko toiminnasta ympäristönsuojelulain 16 §:n tai 17 §:n mukaista kiellettyä vaikutusta, tai eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Mikäli ympäristöluvan muutoshakemuksesta ei ole toimitettu Meri-Lapin ympäristölautakunnalle 30.6.2026 mennessä, tekee Meri-Lapin ympäristölautakunta ympäristönsuojelulain 89 §:n mukaisen aloitteen ampumaradan ympäristöluvan muuttamiseksi.

### Perustelut

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 6 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista (*selvillääolovelvollisuus*).

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 16 §:n mukaan maahan ei saa jättää tai päästää jätettä tai muuta ainetta taikka eliöitä tai pieneliöitä siten, että seurauksena on sellainen maaperän laadun huononeminen, josta voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, viihtyisyyden melkoista vähentymistä tai muu niihin verrattava yleisen tai yksityisen edun loukkaus (*maaperän pilaamiskielto*).

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 17 §:n mukaan ainetta, energiaa tai pieneliöitä ei saa panna, päästää tai johtaa sellaiseen paikkaan tai käsitellä siten, että: 1) tärkeällä tai muulla vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella pohjaveden laadun muutos voi aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle taikka pohjaveden laatu voi muutoin olennaisesti huonontua; 2) toisen kiinteistöllä olevan pohjaveden laadun muutos voi aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle taikka

tehdä pohjaveden kelpaamattomaksi tarkoitukseen, johon sitä voitaisiin käyttää; tai 3) toimenpide vaikuttamalla pohjaveden laatuun muutoin saattaa loukata yleistä tai toisen yksityistä etua (*pohjaveden pilaamiskielto*).

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 89 §:n mukaan toiminnanharjoittaja voi hakea ympäristöluvan muuttamista. Luvan muuttamista koskevaan toiminnanharjoittajan hakemukseen sovelletaan, mitä 39 §:ssä säädetään lupahakemuksesta.

Lupaviranomaisen on lisäksi valvontaviranomaisen, asianomaisen yleistä etua valvovan viranomaisen tai haitankärsijän taikka 186 §:ssä tarkoitetun rekisteröidyn yhdistyksen tai säätiön aloitteesta muutettava lupaa, jos: 1) toiminnasta aiheutuva pilaantuminen tai sen vaara poikkeaa olennaisesti ennalta arvioidusta; 2) toiminnasta voi aiheutua tässä laissa kielletty seuraus; 3) parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisen vuoksi päästöjä voidaan olennaisesti vähentää ilman kohtuuttomia kustannuksia; 4) toiminnan ulkopuoliset olosuhteet ovat luvan myöntämisen jälkeen olennaisesti muuttuneet ja luvan muuttaminen on tämän vuoksi tarpeen; 5) luvan muuttaminen on tarpeen luvan myöntämisen jälkeen laissa, valtioneuvoston asetuksessa tai Euroopan unionin säädöksessä annetun sitovan ympäristön pilaantumisen ehkäisemistä koskevan yksilöidyn vaatimuksen täyttämiseksi. ...”

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 135 §:n mukaan se, jonka toiminnasta on aiheutunut maaperän tai pohjaveden pilaantumista, on velvollinen puhdistamaan pilaantuneen maaperän ja pohjaveden (*pilaantunut alue*) siihen tilaan, ettei siitä voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Lain eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 17 §:n mukaan kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa ei saa käyttää siten, että naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta rasitusta ympäristölle haitallisista aineista, noesta, liasta, pölystä, hajusta, kosteudesta, melusta, tärinästä, säteilystä, valosta, lämmöstä tai muista vastaavista vaikutuksista.

Arvioitaessa rasituksen kohtuuttomuutta on otettava huomioon paikalliset olosuhteet, rasituksen muu tavanomaisuus, rasituksen voimakkuus ja kesto, rasituksen syntymisen alkamisajankohta sekä muut vastaavat seikat.

|               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|---------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Esittelijä    | Ympäristöpäällikkö Maikkula Pipsa                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Päätösehdotus | Ampumaradan ympäristöluvan muuttamisen määräaikaa voidaan myöntää 30.6.2026 saakka. Hakemuksessa tulee olla esitettynä ampumaradan todelliset ympäristövaikutukset niin melun kuin maaperä-, pohja- ja ja pintavesivaikutusten osalta. Mikäli ympäristöluvan muutoshakemusta ei ole toimitettu Meri-Lapin ympäristölautakunnalle 30.6.2026 mennessä, tekee Meri-Lapin ympäristölautakunta ympäristönsuojelulain 89 §:n mukaisen aloitteen ampumaradan ympäristöluvan muuttamiseksi. |
| Päätös        | Hyväksyttiin.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |